

HETV OLKS BELA NG ■

LIBERAAL VLAAMS TIJDSCHRIFT
WWW.HETVOLKSBELANG.BE

nr 10 ■ december 2021
Jaargang 142 ■ maandblad

in dit nummer

EDITORIAAL

Dankbare terugblik / 2

BOEK VAN DE MAAND

**De coronapas
bestaat al lang / 3**

LIBERAS

**Een Vlaams liberaal
perskantoor / 4**

LVV

**Debat met klauwen
en bek / 6**

BUITENLAND

Het 'Endspiel' in Turkije? / 8

ANALYSE

**Dossier Kernenergie:
nu beslissen? / 10**

VOLKSBELANG

Negentig jaar geleden / 12

Studiedag "lokale politiek"

LIBERAAL VLAAMS VERBOND

Zaterdag 26 Maart 2022, Gent

Wegens de huidige besmettings- en hospitalisatiecijfers, en de nieuwe maatregelen inzake Covid-19, heeft de Raad van Bestuur van het Liberaal Vlaams Verbond beslist de **studiedag**, die normaal te Gent zou plaatsvinden op zaterdag 11 december 2021, te verschuiven naar **zaterdag 26 maart 2022**.

Inschrijven kan nog steeds via info@hetlvv.be. De plaatsen zijn evenwel beperkt.

Gelieve bij uw inschrijving de volgende gegevens te vermelden: aantal personen, LVV-lid of niet. Het bedrag (25 euro voor LVV-leden en 40 euro voor niet-leden) dient gestort te worden op de rekening van het LVV: BE93 2900 5218 0967.

Lidmaatschap LVV

We herinneren er u ook graag aan dat het lidmaatschap voor 2022 nog kan vernieuwd worden. Indien u lid blijft of nieuw lid wordt, ontvangt u elke maand Het Volksbelang. Lid worden kan door 20 euro te storten op de rekening van het LVV: BE93 2900 5218 0967 met vermelding van **uw naam en eventueel uw e-mailadres**.

We danken u alvast voor uw steun.

Prettige feesten

Het LVV-bestuur en de redactie van Het Volksbelang wensen alle leden en lezers een Zalig Kerstmis en een prettig eindejaar. Voor 2022 wensen wij iedereen veel voorspoed en vooral een goede gezondheid!

**Het LVV-bestuur en de redactie
van Het Volksbelang.**

Dankbare terugblik

“Op naar de 143ste jaargang!
Laten we er ook in 2022 weer
een lap op geven.”

Vorig jaar in **december** 2020 hoopten we dat jaar snel te kunnen vergeten. We sloten met plezier het droevige coronarampjaar af en keken uit naar beterschap. We spraken enige betrachting uit dat 2021 beter zou zijn, want slechter kon het bijna niet meer. Eens het virus uit ons leven verdwenen was, zouden we weer aan de slag kunnen.

In **januari** van 2021 stelden we vast dat het onderwijs met grote problemen kampte door de pandemie. In debatten dook de leerachterstand in de scholen op. Een hele generatie scholieren en studenten dreigde het slachtoffer te worden van het afstandsonderwijs. Het onderwijs blijft ook vandaag nog een zwakke schakel in de bestrijding van de pandemie. Scholen sluiten, het tekort aan leerkrachten is nijpend. Koortsachtig wordt gepoogd om ook de jongsten onder ons te vaccineren.

Intussen verdeelde in **februari** het land zich verder in twee groepen: de believers in de vaccins en de non-believers: de anti-vaxxers en complotdenkers. De virologen werden verguisd en uitgespuwd. Politici vonden dat de rol van de virologen te groot werd en zij met alle pluimen gingen lopen. Virologen zijn een nieuwe klasse van BV's geworden die deze status nu ook hebben verzilverd met hun bedenkelijke deelname aan tv-spelprogramma's. Dat kan toch niet de bedoeling zijn?

Het Liberaal Vlaams Verbond hield in **maart** een debat over innovatie. Daaruit bleek dat een goed innovatiebeleid drie actoren moet samenbrengen: de overheid, de private sector en het onderzoeksveld.

In **april** gingen we dieper in op de verkiezingen bij onze noorderburen. Weinig winnaars, veel verliezers en hoge ambities maakten dat

we tot deze maand hebben moeten wachten op een volgend kabinet van Mark Rutte (VVD). Het werd de langste formatie in Nederland ooit.

Onze literatuurjournalist, John Rijpens, nam in **mei** afscheid van Pieter Aspe (68). De man schreef zowat 39 romans die op succesvolle wijze werden verfilmd. Liberas ging dieper in op 170 jaar Willemsfonds dat vandaag een moderne Vlaamse cultuurvereniging met liberaal-vrijzinnige inspiratie is geworden.

In **juni** werd de Liberale Partij, vandaag de MR en Open Vld, 175 jaar. We leerden dat de partij eerst een verzameling van individuen was met een zwakke organisatie. Pas na de Eerste Wereldoorlog werd er echt werk gemaakt van partijstructuren zoals we die vandaag kennen.

Na de vakantie, in **september**, ging minister van Staat Annemie Neyts, dieper in op de vrijheid in coronatijden, en vooral de grenzen van die vrijheid. Haar geregelde bijdragen in Volksbelang zijn een bijzondere meerwaarde. Haar stellingen zijn altijd helder: “De vrijheid ingeroepen door de vaccinweigeraars leidt tot de inperking van anderen vrijheid, en dat is onaanvaardbaar.”

In **oktober** mocht premier Alexander De Croo twee kaarsjes uitblazen. Zijn regering zal wel de geschiedenis ingaan als het eeuwige coronakabinet, want de pandemie blijft als een dreigende schaduw over de politiek hangen. Het land kreunt onder de begrotingsschuld, de burger heeft almaar meer moeite met de vaak wisselende coronamaat-

regelen en beperkingen in zijn dagelijks leven. De recente opiniepeilingen waren ook niet echt opbeurend. We willen de premier wel een voorspoedig 2022 wensen, maar zekerheid over beterschap is er niet. Vooruit dan maar, en volhouden. Intussen leverde zijn gewezen minister Philippe De Backer een ontluiserd boek af waarin hij stelde dat onze ingewikkelde staatsstructuur zonder twijfel een obstakel voor een doeltreffend coronabeleid is geweest.

En dan was er ten slotte in **november** nog het klimaat. Eens te meer bleven we na de klimaatop in Glasgow met het gevoel achter dat dit de zoveelste hoogmis was om het geweten van politici te sussen. In een doorwrocht opiniestuk van het LVV legde Pieter-Jan Van De Weghe uit dat klimaattransitie al te lang vereenzelvigd wordt met links gedachtegoed. “Waarop wachten de liberalen”, vroeg hij?

De maand **december** willen we netjes neerleggen met de wens van een warm en gezellig eindejaar. We durven het u bijna niet meer toe te wensen: een hoopvol en gelukkig 2022. En toch, bedankt alle lezers van Volksbelang en alle leden van het LVV voor het vertrouwen, bedankt iedereen die het elke maand opnieuw mogelijk maakt dit oudste liberale blad in Vlaanderen te laten verschijnen (Tussen haakjes en dus geheel ter zijde: jullie dienaar blies als een gelukkig man in december zijn 25ste kaars als hoofdredacteur uit.) Op naar de 143ste jaargang! Laten we er met z'n allen ook in 2022 weer een lap op geven. ■

Wist u dat het woord 'vaccin' komt van koe, vacca, vache? Niet voor niets koos de auteur, maar ook de voorzitter van Liberales, David Van Turnhout, als titel voor zijn boek 'Hoe koeien mensen redden. De eeuwige zoektocht van de mens naar remedies'. Volgens zijn boek liggen zieke koeien aan de basis van de ontwikkeling van de eerste vaccins in de menselijke geschiedenis. Jawel, u leest dit goed!

De covidpas bestaat al lang

door Bert Cornelis

Laten we beginnen met de koeien. In 1774 had de Engelse veehouder Benjamin Jesty twee meisjes in dienst voor het melken van zijn koeien. Door het contact met de koeien kregen ze op een bepaald moment de koepokken. Niet zo'n erge ziekte, na enkele dagen konden ze weer volop de koeien melken. Toen ze in contact kwamen met familieleden die de gevreesde menselijke pokkenvariant hadden, werden de meisjes helemaal niet ziek. Ze waren immuun geworden.

Machteloos

Dit verhaal zou aan de basis hebben gelegen van de ontwikkeling van de eerste vaccins. Van Turnhout begint zijn boek evenwel met een brok geschiedenis over de verschillende pandemieën en de schade die ze aan de mensheid hebben aangericht. Niet zo'n fraai verhaal, want de mens stond aanvankelijk heel machteloos tegenover de verwoestende ziektes. Zo brachten de pokken in Europa bij de Romeinen een ware ravage teweeg waarbij vijf tot zeven miljoen mensen het leven lieten. Bij het uitbreken van de Zwarte Dood in 1347 was de medische wereld nog niet echt gevorderd in de bestrijding van ziektes. Omdat de pestlijders een vieze geur verspreidden ontstond de eerste vorm van 'social distancing'. Het kon de dood van dertig miljoen Europeanen niet verhinderen. Een derde van de hele bevolking werd uitgeroeid. Uit die periode dateren ook de eerste complottheorieën waarbij vooral de Joden werden geviséerd.

Van Turnhout schetst vervolgens op indringende wijze hoe die verschillende ziektes met behandelingen allerhande, vaccins en medicatie werden te lijf gegaan. Opiumpoeder, whisky, wijn, aderlatingen, bewust be-

David Van Turnhout

smetten met gruwelijke gevolgen, folteren en kwakzalverij passeerden de revue. Beetje bij beetje maakten de middeleeuwse foltertechnieken plaats voor een echte wetenschappelijke aanpak. Uiteindelijk kon pas op het einde van de achttiende eeuw in Engeland een aanvang genomen worden met een vaccin tegen de pokken.

Verplicht vaccin

In 1840 stemde het Britse parlement een wet die vaccinatie gratis maakte. De conservatieven wonden er in het Britse Lagerhuis overigens geen doekjes om: "Iedereen moest verplicht worden gevaccineerd!". In Pruisische scholen werden enkel gevaccineerde kinderen toegelaten. Wie iets nodig had van de overheid moest een certificaat (de covidpas?) van vaccinatie tonen.

Na het vaccin tegen de pokken werden nog andere vaccins ontwikkeld tegen tetanus, difterie, cholera, tuberculose en hondsdolheid. Maar het was wachten tot de tweede helft van de 19de eeuw op uitvinders zoals de Franse chemicus Louis Pasteur en de Duitse arts Robert Koch om een echt inzicht te krijgen hoe bacteriën en virussen in het menselijk lichaam tewerk gingen.

In een volgende deel gaat de auteur dieper

in op de relatie tussen oorlogen en medische ontwikkelingen. Zo ging het leger gretig op zoek naar manieren om gewonde soldaten zo snel mogelijk weer op te lappen en moesten geslachtsziekten bestreden worden. Maar ook in omgekeerde richting werden chemische wapens en allerhande poedertjes, zoals antrax, ontwikkeld om de vijand te vergifigen. In de Eerste Wereldoorlog werd het gifgas dan op grote schaal op het slagveld gebruikt.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het Duitse leger vooral door tyfus getroffen. De nazi's vonden er niets beter op dan in de concentratiekampen grote massa's proefpersonen te gebruiken om nieuwe vaccins te ontwikkelen wat ons tot de ethische kant van de medische ontwikkelingen brengt.

Innoveren

Het boek van Van Turnhout is haast verplichte lectuur voor iedereen die al dan niet medisch geschoold is om de geschiedenis van epidemieën te leren kennen. Belangrijk hierbij is zeker dat het lang heeft geduurd alvorens de mens ziektes heeft leren onder controle houden. Het valt volgens hem overigens niet te ontkennen dat we, ondanks de imperfectie van onze huidige gezondheidszorg, veel beter af zijn dan tien, twintig of honderd jaar geleden. Maar het is de imperfectie die generaties zal blijven drijven om te innoveren en te verbeteren. Stilstaan uit angst zal veel meer mensenlevens kosten. Leve de Wetenschap! ■

David Van Turnhout, *Hoe koeien mensen redden. De eeuwige zoektocht van de mens naar remedies*, Houtekiet, Antwerpen/Amsterdam, 2021, 256 blz., 21,99 euro.

Een vlaams liberaal

Het Volksbelang was begin jaren 1900 zonder enige twijfel uitgegroeid tot de belangrijkste spreekbuis van de liberale flaminganten. De hoofdrolspelers uit heel Vlaanderen konden er hun analyses en bespiegelingen, hun grieven en triomfen in kwijt. Maar het discours en het debat bleven in zekere mate toch steeds binnen de eigen 'parochie' hangen, binnen de eigen bubbel. Hoe zat het dan met die andere 'bubbels'? Werd het na een halve eeuw Volksbelang niet hoog tijd om de aanwezigheidspolitiek in andere media op te voeren? Wat te denken van een eigen persagentschap?

door Bart D'hondt, Liberas

Algemeen Nederlands Verbond (ANV)

Binnen het ANV, dat sinds 1895 actief was in zowel Vlaanderen als Nederland en vooral focuste op de bescherming en ontplooiing van het Nederlands als cultuurtaal, kwam het idee van een eigen perskantoor voor het eerst ter tafel op een algemene vergadering van de Vlaamse tak in 1906. Jules Van Renterghem, medewerker van het Volksbelang en bestuurder van het Gentse Van Crombrugghe's Genootschap, stelde voor om een persorgaan op te richten dat onder meer zou instaan voor "het voorlichten der pers door middel van nota's en artikelen, - zoowel de Franche pers als de Vlaamsche en eventueel, het dokumenteeren van leden der Statenkamers. In een woord, het centraliseeren der krachten, die nu verspreid liggen en somtijds ongeschikt blijven." (Neerlandia, 10, 1906, p. 123). De vergadering schaarde zich unaniem achter dit voorstel en richtte prompt een eigen Perskantoor op dat vanuit het Nederlandse Dordrecht zou opereren.

Als het regent in Nederland...

...druppelt het makkelijk al eens flink na in Gent. Naast Van Renterghem waren immers

nog wel wat medewerkers van het Volksbelang en bestuurders van het Willemsfonds actief binnen het ANV. Onder hen Paul Fredericq, die korte tijd later met Camille De Bruyne, Maurits Basse, Jozef Vercoullie en Oscar Van Hauwaert rond de tafel ging zitten om zich te beraden over de promotie van de Vlaamse verzuchtingen in vooral de Franstalige pers. Met het perskantoor van het ANV als model en opgejaagd door de oprichting in 1907 van een Katholiek Vlaamsch Secretariaat dat het flamingantisme binnen en vanuit de katholieke zuil wou promoten, werd in augustus van datzelfde jaar een Vlaamsch Liberaal Perskantoor opgericht. Er werd een beginkapitaal bij elkaar gebracht via sponsoring en mecenaat door de fine fleur van de flamingante liberalen. Onder hen ook een notoire Gentse uitvinder die fortuin had gemaakt in de Verenigde Staten als uitvinder van het Velox fotografisch papier (vanaf 1899 door Eastman Kodak gecommmercialiseerd) en van het bakeliët, Leo Baekeland. Deze excentrieke figuur, die lager onderwijs kreeg in de gemeenteschool aan het Kramersplein waarin Liberas nu is gehuisvest, sponsoorde vanuit New York meerdere Gentse liberale organisaties en verenigingen zoals de Oud-Ledenbond van 't Zal Wel Gaan en het Julius Vuylstekefonds. Voor zijn vertrek naar de VS in 1889 was hij bovendien bestuurslid van de Gentse Willemsfondsafdeling.

Portret van Maurits Basse.

En avant

Hoe ging men tewerk? Redacteuren van het Volksbelang schreven een mix van korte aankondigingen en lange beschouwende artikels. Ze stuurden deze als persmededeling samen met een begeleidende brief naar Franstalige én Nederlandstalige kranten en tijdschriften die open stonden voor informatie over het Vlaams liberalisme en bij

perskantoor

Groepsfoto van de viering van Maurits Basse: vlnr. Jan Schepens (tijdens toespraak), Emile De Veen, Maurits Basse, Hans Van Werveke en Julius Hoste.

uitbreiding de Vlaamse strijd in zijn geheel. Aan Nederlandstalige kant nam Het Laatste Nieuws het voortouw en kondigde op 1 juni 1908 de oprichting van het Perskantoor aan, met Willemsfondsen aan de basis maar met bijdragen over niet enkel het Willemsfonds maar ook over "alle andere gebeurtenissen uit het Vlaamsche leven". Aan Franstalige kant werd interesse gevonden bij onder meer Le Reveil des Flandres, de Journal de Bruges, La Flandre Libérale en Le Matin d'Anvers die de Vlaamse eisen niet geheel ongenegen waren. De samenwerking met de Brusselse progressief-liberale krant La Dernière Heure, gesticht in 1906 door onder meer de latere nationale partijvoorzitter en minister Albert Devèze, viel echter het meest op. La Dernière Heure voer een behoorlijk neutraal beleid tegenover de Vlaamse grieven en verdedigde de gelijkheid van beide landstalen. Er ontstond een merkwaardige alliantie: leden van het Perskantoor riepen de Vlamingen op om een abonnement te nemen op La Dernière Heure, als steun én als bron van informatie over Franstalig België, en intussen werd La Dernière Heure een enthousiast afnemer van de bijdragen geschreven door het Perskantoor.

Bescheidenheid siert

De omvang van het project kunnen we vrij aardig inschatten, met dank aan het archief van het Perskantoor waarin zich de handgeschreven jaarverslagen bevinden. Zo werden van april 1910 tot mei 1911 38 uitgebreide bijdragen geschreven voor de Nederlandstalige pers, en 37 voor de Franstalige. Er werd hierbij steeds rekening gehouden met de gevoeligheden van elke taalgroep, waardoor er een behoorlijke divergentie was tussen de Franse en de Nederlandse teksten. Daarnaast werden per taalgroep een 40-tal korte tekstjes met aankondigingen verstuurd. De acht uitgebreide bijdragen over het Willemsfonds, in beide

talen geschreven, werden gepubliceerd in niet minder dan 47 Nederlandstalige en 25 Franstalige kranten.

Vergetelheid

Vanaf 1912 kwamen de inspanningen op een lager pitje te staan. Het Gentse Willemsfonds deed enkele pogingen om de zaak over te nemen maar ook dat kon het Perskantoor niet boven water houden. In maart 1914 riep het Volksbelang naar aanleiding van een Waalse liberale landdag nog op om nu het daar opgerichte Waalse Perskantoor bij te staan met zoveel mogelijk persbijdragen over de Vlaamse zaak. Met het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog in augustus '14 kwam een definitief einde aan dit initiatief. Het Perskantoor verdween geruisloos uit de mediawereld en Maurits Basse borg de briefwisseling, persteksten en facturen op binnen zijn persoonlijk archief. Enkele brieven van Paul Fredericq werden in 1920 toegevoegd. De twee goedgevulde classeurs verdwenen vervolgens in de anonimiteit van een professorenarchief, bewaard in de Gentse universiteitsbibliotheek, die ze anno 2021 heel terecht terug in de aandacht bracht. ■

WILLEMS-FONDS. GENT. — Eenige leden van het Willems-Fonds hebben onlangs te Gent een «Vlaamsch liberaal perskantoor» tot stand gebracht, dat zich voorstelt, door middel van kosteloos ingezonden artikels, de pers en daardoor het publiek over alles wat de Vlaamsche beweging aangaat in te lichten. Deze artikels zullen dus niet alleen handelen over de werkzaamheden van het Willems-Fonds — zooals de mededeelingen tot nog toe door het secretariaat gedaan — maar ook over alle andere gewichtige gebeurtenissen uit het Vlaamsche leven.

Aankondiging in Het Laatste Nieuws, 1 juni 1908.

Karel De Gucht: “Elke ideologische beweging die zich beriep op de volkswil mondde uit in een dictatuur”.

Mark Elchardus omschrijft zichzelf als een conservatieve sociaal democraat.

Met klauwen en bek

Debat De Gucht - Elchardus

door Pieter-Jan Van De Weghe,
LVV-bestuurslid

In het politieke Vlaamse landschap zijn er twee nestors waarvan we met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid mogen stellen dat ze niet zwijgen als hun ideologie wordt aangevallen: Karel De Gucht en Louis Tobback.

Tobback publiceerde een harde kritiek op Elchardus' nieuwste telg *Reset* in het tijdschrift *SamPol*. Karel De Gucht hield zijn munitie bij voor een rechtstreeks duel met de auteur bij het LVV.

Een duel dat wat weg had van een debat bij Lieven Van Gils tussen wijlen Etienne Vermeersch en Bart De Wever – de naam van die laatste viel trouwens opvallend regelmatig. Vermeersch trad toen naar eigen zeggen “*unguibus et rostro*”- of “met klauwen en bek” in debat. Als we alvast één ding kunnen vooropstellen is het dat De Gucht en Elchardus “met klauwen en bek” de arena betraden. De aanleiding voor de nieuwe pennenvrucht

Op dinsdag 23 november organiseerde het Liberaal Vlaams Verbond (LVV) in samenwerking met het Willemsfonds een pittige bespreking van *Reset*, het nieuwe boek van Mark Elchardus. Met Karel De Gucht kreeg hij een geducht tegenstander.

van Elchardus was zijn groeiende belangstelling in het thema ‘identiteit’. Elchardus hekelt het gebrek aan kennis van zaken bij experts. Honderd jaar wetenschap verdient meer serieus volgens de auteur. Hij fileert het thema op basis van de genetica, de psychologie en de ICT. Hij trapt daarmee een open deur in dat er naast de spectaculaire wetenschappelijke vooruitgang ook veel bezorgdheid achter schuilgaat. Big tech is niet meer weg te denken uit ons bestaan.

De conservatieve sociaal democraat

Elchardus omschrijft zichzelf als een conservatieve sociaal democraat, waarbij hij duchtig met quotes van Burke strooit. Zo plaatst hij volgend citaat van Burke centraal “onze

vrijheid is een vrijheid zonder enige restrictie die voortvloeit uit een algemeen voorafgaand recht”.

Hij aanschouwt bepaalde rechten als producten van een collectiviteit. De term natiegevoel was nooit veraf. Dit werkte als een rode lap op een stier bij de oer-liberaal De Gucht, om het met een understatement te poneren. “Het is niets meer dan nationalisme overgoten met een wetenschappelijke saus.” Hij kapittelde meteen de centrale plaats van de volkswil in het discours van Elchardus.

“Elke ideologische beweging die zich beriep op de volkswil mondde uit in een dictatuur”, stelde De Gucht waarbij hij enkele vragen terugkaatste: wie definieert wat volkswil is? Waarom heeft de volkswil voorrang op individuele rechten?

“De kwast van de missionaris wordt het vingertje van de mensenrechtenactivist.”

Een volkswil wordt versterkt en gedefinieerd door een gedeelde lotsbestemming. Maar wat men daar precies mee bedoelt, blijft volgens De Gucht te vaag. Is de hoge vaccinatiegraad in Vlaanderen t.o.v. Wallonië en Brussel een voorbeeld van een sterkere lotsbestemming?

Volgens De Gucht heeft dat louter te maken met een verschillende economische realiteit. “Is het de verdienste van de gedeelde lotsbestemming in Ierland dat het land uit het dal kroop? Of is het eerder een gevolg van de goedkope tarieven die er gelden?”

Volgens Elchardus zijn er slechts twee manieren om de volkswil te vertalen: via de directe democratie of de parlementaire democratie. Een betoging hoort daar dus bijvoorbeeld niet bij. De volkswil is volgens Elchardus dus soeverein, en moet kunnen ingaan tegen beslissingen van de rechterlijke macht.

Sollen met juridische structuren is gevaarlijk. In zijn boek hekelt Elchardus de juristocratie, zoals hierboven al gedeeltelijk aangegeven. Voornamelijk de internationale rechtshoven moeten het ontgelden, zij hebben een te dominante rol in Montesquieu's ‘trias politica’. Elchardus pleit voor een volksberoep, waarbij (onder restrictieve voorwaarden) het parlement rechterlijke uitspraken tegen kan gaan.

Net daar betraden we het veld van de ex-Eurocommissaris. Hij is wel degelijk bezorgd over de mogelijke politisering van de rechterlijke macht. Maar oppert een betere naleving van de grondbeginselen in plaats van een revolutionaire omwenteling.

Hij ging daarbij ook dieper in op de situatie in Polen en Trump's hervormingen van de Supreme Court. Volgens De Gucht gelden de gevaren voor politisering in mindere mate in Europa (we kennen een uitgebreidere Court of Justice).

Het voorstel van het volksberoep is volgens De Gucht geen gevaar voor de democratie, maar is niet werkzaam in de praktijk. De Gucht stelt: “Voor iets onwerkbaar een juridische orde op het spel zetten is gevaarlijk!” Waar De Gucht en Elchardus het roerend over eens zijn is dat onze Westerse beschaving de grootste gelijkberechtiging kent en daarmee superieur is aan andere beschavingen.

Elchardus is echter van mening dat we rekening moeten houden met veranderende

machtsrelaties op mondiaal niveau en we onze manier van leven niet zomaar kunnen opleggen. Volgens De Gucht legt Elchardus zich daarmee te makkelijk neer bij het cultuurrelativisme. Mensenrechten zijn dan misschien aan inflatie onderhevig, maar de belangrijkste mensenrechten zijn volgens de oud-Eurocommissaris universeel. “Een maatschappij hervormen van buitenaf is moeilijk, maar van daaruit aangeven dat die maatschappijen louter een andere keuze maken, is niet correct.”

Hij gaf daarbij voorbeelden van de mislukte wederopbouw van Afghanistan en de behandelings van de Oeigoeren door China.

Migratie verdeelt sociaal democraten

Sinds de ambtstermijn van John Crombez stellen de Vlaamse sociaal democraten zich “flinker” op. Op dat vlak is de invloed van Elchardus sterk merkbaar. De hoogleraar sociologie pleit onomwonden voor een puntensysteem voor migratie. Elchardus stelt: “Reguliere migratie is onmisbaar. Via het puntensysteem kunnen we het eerlijker maken en bovendien dienstbaar voor onze samenleving.”

Hij gaf daarbij drie checkpoints bij de selectie van migranten: draagt de migrant bij aan het systeem?; is het systeem goed voor de migrant?; is het ten voordele van het land van herkomst?

Zonder in detail te reageren op Elchardus' voorstel belichtte De Gucht het onderscheid tussen theorie en praktijk. Het toelaten van migranten is niet altijd een even rationeel proces zoals door Elchardus voorgesteld. De Gucht had echter meer problemen met enkele uitlatingen in de media. Zo stelt Elchardus, al dan niet voortbordurend op een vraag van een journalist, illegale migranten gelijk aan leeglopers.

Of De Gucht daadwerkelijk demagogisch was, zoals Elchardus beweerde, laten we in het midden. Wat evenwel vaststaat is dat El-

chardus het illegaal binnenkomen door migranten een uiting van respectloosheid vindt.

Woke-mania

Omtrent de thematiek van de micro-identiteiten, het woke-thema zeg maar, is Elchardus zacht voor het liberalisme. Het is eerder een verwaarlozing van een belangrijk democratisch gegeven: het gelijke burgerschap. Vandaag staan particuliere eigenschappen terug sterker als argument, maar dat hebben we volgens Elchardus voor een deel op onszelf afgeroepen: “Volgens het gelijke burgerschap kan bijvoorbeeld een man ook een vrouw vertegenwoordigen. Dat ligt vandaag moeilijker. Die tendens hebben we ook versterkt door initiatieven als lotingsystemen of quota.”

Karel De Gucht kon zich over het algemeen vinden in die vaststellingen, maar stond als liberaal toch positiever tegenover quotasystemen: “quotasystemen zijn niet per se nodig, maar ze kunnen wel een belangrijke hefboom vormen.”

Het LVV wil de debaters alvast hartelijk bedanken voor de boeiende uiteenzetting. Dit debat werd in samenwerking met onze zusterorganisatie Het Willemsfonds georganiseerd. Het boek ‘Reset’ wordt uitgegeven door uitgeverij Ertsberg. ■

LIBERAAL VLAAMS VERBOND & WILLEMSFONDUS PRESENTEREN
LIBERALISME & IDENTITEIT
 DE GUCHT VS ELCHARDUS
 DINSDAG 23/11 - GEUZENHUIS GENT

Het debat kan men herbekijken via
<https://www.youtube.com/watch?v=NsxBp3VnT9E&t=854s>

TUR KIJE

Op 18 april 1946 kreeg Goering in zijn cel het bezoek van de Amerikaanse psycholoog Gustave Gilbert. Het gesprek ging over de beïnvloedbaarheid van het volk. “Ach”, haalde Goering de schouders op, “Het volk wil geen oorlog. Maar niks makkelijker dan ze op te hitsen. Daar heb je zelfs geen dictatuur voor nodig. Het enige wat je als politieke overheid moet doen is de mensen vertellen dat ze worden aangevallen en dat pacifisten geen vaderlandsliefde kennen maar het land in gevaar brengen” (vrij samengevat uit het Gilberts Nuremberg Diary, 1947). Het is geen retoriek.

Staat Turkije voor de inval in Bohemen of voor Stalingrad? ENDSPIEL?

door Lukas De Vos

Wie het wereldbeeld van de Turkse president Recep Erdoğan doorneemt in zijn recente boek en handleiding, *Daha Adil bir Dünya Mümkün* (Een Rechtvaardiger Wereld is Mogelijk, 2021), ziet dat hij op precies dezelfde aanpak hamert. “We zijn omsingeld door vijanden die ons het recht op ons land misgunnen”, is de teneur. “Ze willen drie deuren voor ons sluiten: in het westen, het oosten en het zuiden”.

NAVO-vijand

De vijanden zijn bekend: de NAVO, Frankrijk op kop; Iran; en Rusland. De achtergrond ook: het is Turkije dat al vijf eeuwen tinnert aan een vreedzame vrije zone van West-Afrika en de Sahara tot de Aziatische steppen. Het is Turkije dat als eerste doorhad wat de Portugezen in de Indische Oceaan van plan waren. Het is Turkije dat geprobeerd heeft de bakens te verzetten. Erdoğan herhaalde dat op zijn “economische” reis naar drie Afrikaanse landen half oktober: Angola, Nigeria en Togo. Gemakshalve vergat hij de eeuwenlange slavenhandel die de Ottomanen dreven (zelfs nog begin 20e eeuw), hun ontmande harembewakers en de

De vijanden van Turkije zijn bekend: de NAVO, Frankrijk op kop; Iran; en Rusland.

geroofde christelijke kinderen die janitsaren moesten worden. De veroveringsdrang van de Turken tot 1700 (van Wenen over de Balkan en de Zwarte Zee tot de straat van Hormoez, Jemen en tot voorbij Algiers) was het vermelden niet waard. Ongelukkigerwijze beriep hij zich zelfs op de laatste heerser, “de bloedige sultan” Abdoelhamid II (afgezet in 1909) om zijn stelling kracht bij te zetten: er is één gemeenschappelijke noemer, kolonialisme wil ons inperken.

Logica?

Logica is nooit Erdoğan's sterkste punt geweest, kennis van financiën evenmin. Een kat in het nauw maakt rare sprongen, een rat

in de hoek springt zijn belager naar de keel; dat is het beeld van een president die stilaan zijn autoritaire greep op het land ziet afkalven. Erdoğan is ten einde raad en verheft daarom zijn oude riedeltjes: er is een breed complot tegen hem en Turkije, gevoed door binnen- en buitenlandse samenzweerders (Gülen, de Koerden, de NAVO, Rusland, Iran en China); dat complot bestaat uit ontwrichting van de eenheidsstaat (de oppositie), omsingeling van het land (Griekenland, Israël, de VS), economische ondergraving (IMF en ECB en WB tegen zijn rentepolitiek), en miskennis van alle historische rechten die Erdoğan claimt (Cyprus, Osmaanse invloed, verbreiding Turkse cultuur). Dat is

De voorbije maanden zijn er weer golven van aanhoudingen gebeurd onder de intelligentsia, bij leger, politie en administratie.

niet min, maar de tekenen liegen niet. Het binnenlands complot bestrijdt Erdoğan met zijn gekende, niets ontziende zuiveringen. De voorbije maanden zijn er weer golven van aanhoudingen gebeurd onder de intelligentsia, bij leger, politie en administratie. Nog altijd gelooft en bezweert hij dat er een mislukte staatsgreep in 2016 heeft plaatsgevonden, waarvan nog altijd geen enkel steekhoudend bewijs is gevonden, behalve dat er een kleine 300 doden vielen door opzweeping en nepnieuws (zoals zijn godgegeven “wonderbaarlijke” redding in de zogenaamde coup). Nog altijd grijpt hij de eliminatie en verbanning van zijn oude medestander Gülen aan om de noodtoestand aan te houden, iedereen te verketteren die hem onwelgevallig is, en de scheiding der machten dagelijks te verkrachten door het gerechtelijk apparaat (en het leger) vol te stouwen met AP-gezinden, de grondwet in zijn voordeel aan te passen met de absolute meerderheid (dankzij de steun van de fascistische MHP) in het parlement, de voorhechtenis jarenlang zonder beschuldiging of proces te laten aanslepen, en vooral eigenmachtig tussen te komen in de rechtspraak. Het nieuwste slachtoffer is – alweer – een parlementair oppositielid, nadat al ruim 50 democratisch gekozen Koerden van de HDP gewoon hun onschendbaarheid is afgenomen: de openbare aanklager in Ankara heeft een vervolgingsdossier overgelegd tegen Lütfü Türkkan van de İYİ (de “goede partij”, kemalistisch van inslag). De beschuldiging is helder: belediging. Niet van het staatshoofd (lèse majesté is zelfs in het liberale België nog strafbaar en ondemocratisch), maar omdat hij een burger had uitgekafferd die İYİ-partijleidster Meral Akşener bekritiseer-

de. Enige opgezette campagnes op de sociale media en Erdoğan volstonden om hem naar de rechtbank te verwijzen. “Ontslag is niet genoeg”, ordonneerde Erdoğan al, “hij hoort niet in het parlement”.

Tirades

Wie de tirades van de Turkse nieuwe pasja wat gevolgd heeft, stelt verwonderd vast dat hij zichzelf nooit tot de orde heeft geroepen. Macron moet dringend geestelijke bijstand krijgen, hij is van lotje getikt. Israël's toenmalig premier Netanjahoe schold hij uit voor een “tiran”, “hoofd van de staatsterreur”. De volkenmoord op de Armeniërs omschreef hij als “een gepaste verhuizing”. Na een mijnongeluk in Soma nam hij het niet dat hij werd uitgejouwd, hij mepte een boze koppel in het gezicht. “Het is tegen de natuur, mannen vrouwen gelijk te behandelen”, nog zo'n wijsheid uit zijn koker. Misschien kan hij een Kadhafivervolg breien aan zijn boek, en zijn citaten publiceren.

Versmoort zijn binnenlandse politiek elke vrije meningsuiting (controle op internet, uitzetting NGO's, staatsislamisme dat zelfs verbiedt kerstmis aan te halen en van de museumbasiliek Hagia Sofia alweer een moskee maakt), dan zijn zijn huidige zinsbegoochelingen nog veel gevaarlijker. Turkije is lang de hand boven het hoofd gehouden, met name door de VS en de NAVO in het licht van de Koude Oorlog. Maar de inval in Syrië, en de openlijke steun aan Azerbeidjan in de 44-dagen-oorlog, zijn nog met de mantel der liefde bedekt door de Westerse bondgenoten. De Amerikanen verrieden hun trouwste bondgenoot, de Koerden, Europa waagde het niet zich met daden te verzetten, en

vond het zelfs een overwinning dat 6 miljard euro werd uitbetaald om vluchtelingen in Turkije te houden.

Gemuilkorfde pers

Vandaag volstaat het de pamflettaire stukken te lezen van Erdoğan's lakeien in de gemuilkorfde pers om het bijgestelde wereldbeeld te doorgronden. Zo valt Ibrahim Karagül, oudhoofdredacteur van de leugenkrant Yeni Şafak (berucht van het gefabriceerde interview met Noam Chomsky en gefingeerde haaststukken over Öcalan, de Geziprotesten, en uit de duim gezogen verkrachtingen) het Westen frontaal aan: “They made plans to banish Turkey from history, from the region, to take it under control, to ‘shrink’ it” (18/10/2021). Dat is dan de man die rotsvast ‘aantoonde’ dat de grote bosbranden waren opgezet door een monsterverbond van CHP en PKK (augustus 2021). Nog bonter maakt politicoloog Süleyman Ögün het op 21 oktober. De NAVO heeft maar één doel, betoogt hij, Turkije uitsluiten als Ankara geen Koerdische afscheiding toestaat, en Turkije tot ontmanteling brengt. Turkijes rol gaat dan naar de halve maan Griekenland, Bulgarije, Roemenië, Oekraïne en Georgië. Een dag eerder had Ögün al de nieuwe apocalyps voorspeld, want “the US plan to transform Greece into its own personal military base”. Athene heeft Washington liefst 22 mogelijke plekken voorgesteld om hun bases te vestigen. Nu al beheert Amerika er vier, in Alexandroupoli aan de noordgrens in Thracië, Soeda op Kreta, en luchtmachtbases in Larissa en Stefanovikeio. Dat kan maar één doel dienen: meester zijn in de Egeïsche en de Middellandse Zee. Half oktober is het bijstandsverdrag met Athene opnieuw voor vijf jaar verlengd. En voor de allereerste keer hebben de VS uitdrukkelijk gezegd dat ze Athene gaan bijstaan “tegen de expansionistische politiek van Turkije”. Daar doet het natuurlijk écht pijn, want al jaren daagt Turkije iedereen uit met (verboden) wapenleveringen aan Libië, een eigenmachtige verdeling met Libië van een internationale zee corridor, en gasboringen in Cyprische wateren. Het waanbeeld van een Amerikaanse-Griekse aanval op Turkije lijkt meteen tastbaar. ■

Het dossier 'Kernenergie'

Nu beslissen!

door Prof. Herman Matthijs
(VUB & UGent)

Inderdaad de logica is volledig zoek in dit dossier. De bevolking moet van het gas af, maar men kondigt dan wel de bouw aan van nieuwe gascentrales! Dat dit gas veel meer CO2 uit stoot dan kerncentrales en dat er een geopolitiek probleem is met de toelevering van dit product uit Rusland, wordt dan maar als een 'fait divers' neergezet! Maar hoe zit het met de toestand van de kernenergie op deze wereld? Wat doen de toonaangevende landen op deze planeet met kernenergie?

Mondiaal

Volgens de bevoegde internationale organisaties (IAEA en OESO) zijn er wereldwijd 449 nucleaire centrales in productie en 51 in constructie. China en India hebben aangekondigd dat er tientallen nieuwe kerncentrales zullen gebouwd worden. Beide landen zijn de enige met een bevolking van meer dan één miljard inwoners. Ook behoren beide landen tot de top 10 qua BBP (Bruto Binnenlands Product): China (nr. 2) en India (nr. 6). Ook Japan (G7 en nr. 3 BBP) en Canada (G7 en nr. 9 BBP) blijven verder gaan met kernenergie. Dat geldt ook voor Zuid-Korea (nr. 10 BBP).

Recent heeft de Amerikaanse president Joe Biden ook grootse plannen gelanceerd voor nieuwe moderne kerncentrales. Trouwens de Verenigde Staten (G7 land en 1ste BBP) hebben reeds 95 kerncentrales, die instaan voor 20% van de elektriciteitsproductie. Men mag niet vergeten dat de Verenigde Staten

In 2003 tijdens de paars-groene regeringen werd een wet gestemd om de kerncentrale te sluiten. Er moest wel duidelijkheid komen over een gegarandeerde levering van betaalbare elektriciteit. Maar tot op heden heeft geen enkele federale regering daar iets concreets mee gedaan. Waardoor er op het allerlaatste moment iets moet beslist worden over het openhouden van bestaande kerncentrales en de bouw van nieuwe. Uit de praktijk blijkt dat dit dossier zeer ideologisch wordt gevoerd.

en Canada ook belangrijke producenten zijn van olie en gas. Toch blijven zij investeren in kernenergie. Ook het Verenigd Koninkrijk (G7 en 5de BBP) behoudt kernenergie. In de lijst der landen met de tien belangrijkste BBP ter wereld heeft Italië (8ste BBP) nooit kerncentrale gehad en Duitsland (4de BBP) stopt met kernenergie. Hoe dat Duitsland nog aan voldoende elektriciteit gaat geraken, is onbekend, want de kerncentrales leveren 11% en de bruinkool nog 38%! De energie transitie bij onze oosterburen belooft een zeer dure factuur te worden. Daarmee is Duitsland, ook het enige G7-land dat geen kernenergie meer gaat gebruiken. Het feit dat Duitsland

stopt met kernenergie is wel op applaus onthaald in Parijs. Inderdaad daarmee is Frankrijk zeker dat Duitsland nooit een militaire kernmacht kan worden en dat is zeer lang een Franse vrees geweest.

Kernenergie blijft

In Frankrijk (G7 en 7de BBP) heeft president Macron op minder dan één jaar voor de verkiezingen een zeer ambitieus plan aangekondigd over de nucleaire energie in de Franse Vijfde Republiek. Liefst 30 miljard euro wordt besteed aan de bouw van nieuwe grotere en kleinere kerncentrales. Een nieuwe grotere centrale heeft een kost van 4 à 6

De Franse president Macron investeert in nieuwe kerncentrales.

miljard euro en vraagt een bouwtijd van zo wat 10 jaar.

Twee presidenten pleiten dus voor kleinere centrales of de SMR (Small Modular Reactors) met bouwtijd van minder dan vijf jaar en een kost van ongeveer 1,5 miljard euro. In

feite is dat de civiele toepassing van de kernreactors op nucleaire duikboten, ijsbrekers en vliegdekschepen. Momenteel heeft kernenergie een aandeel van 70% in de Franse elektriciteitsproductie. Waarschijnlijk zullen nieuwe kerncentrales met thorium werken en deze grondstof is op deze aarde veel meer te vinden dan uranium. De grootste bezitter van thorium in Europa is, jawel het olie- en gasrijke land Noorwegen! Daarnaast ook nog vermelden dat Zweden en Finland blijven inzetten op kernenergie. Ook in de Nederlandse Tweede Kamer is er een meerderheid voor het behoud van kernenergie. Kortom het overgrote deel van de economische grootmachten blijven kiezen voor kernenergie!

België?

Als men in dit land al de zeven kerncentrales gaat sluiten, dan zullen we nog veel Franse kern-elektriciteit moeten invoeren. In feite gaat Parijs het "30 miljard euro"-plan deels laten betalen door de noorderburen. Wie is hier dan de slimste van de klas? Het antwoord hierop is: president Macron! Trouwens een permanente invoer van elektriciteit is ook geen positieve zaak voor de handelsbalans van dit land. Bovendien is het uit strategisch oogpunt ook beter om deze productie op eigen grondgebied te behouden. Een tegenargument is dikwijls de afval van kern-

centrales. Daarvoor bestaan er oplossingen. Dit laatste kan niet gezegd worden van oude zonnepanelen, batterijen en windmolens. Wat moet men daarmee dan aanvangen? Momenteel bedraagt het aandeel van kernenergie in onze elektriciteitsproductie rond de 52%, en dat is wel een permanente bron van energie. Daarentegen zijn zon en windenergie niet altijd bruikbaar. Bovendien zijn de windparken ook een voorbeeld van visuele pollutie en bepaald niet vogelvriendelijk te noemen. En wat gaan we doen met de over de decennia heen, opgebouwde 'knowhow' in dit domein? Ook zorgt deze sector voor ruim 10.000 arbeidsplaatsen, en deze zijn ook gerelateerd aan belangrijk onderzoek! Gaat men dat weggooien? Er moet ook gewezen worden op de onderwijscomponenten inzake kernenergie aan de universiteiten en hogescholen. Ten slotte zijn de medische toepassingen (bijv. isotopen) van het nucleaire. Gaan we deze in de toekomst invoeren? Naast de kerncentrales voor de elektriciteitsproductie moet er ook gewezen worden op het bestaan van toonaangevende nucleaire onderzoek sites te Mol en te Dessel!

De discussie gaat dikwijls inzake kernenergie over het klimaat en de CO₂-uitstoot. Als deze CO₂ toch moet dalen, dan is er maar één keuze: kernenergie!

Nu beslissen!

Trouwens de bevolkingstoename in dit land en de grote densiteit alsook het toenemend gebruik van domotica in de woningen zorgen voor een blijvende stijgende vraag naar elektriciteit. Ook om de budgettaire factuur voor de overheid en de gezinnen alsook de bedrijven betaalbaar te houden blijft kernenergie een belangrijk gegeven in de elektriciteitsvoorziening. Het wordt helemaal hypocriet als men hier de centrales gaat sluiten, om dan Franse of Britse stroom van kerncentrales in te voeren. In dit dossier is het niet vijf voor twaalf, doch twaalf uur en dat betekent: nu beslissen! ■

Het energiedebat draait vooral over de beheersing van onze energiefactuur.

Negentig jaar geleden

Het Volksbelang is zowat het oudste nog bestaande liberale blad in Vlaanderen. En daar zijn wij fier op. Dat het blad een lange, maar vaak ook turbulente geschiedenis kende, bewijst deze unieke overdruk van het nummer uit december 1931.

Na de Eerste Wereldoorlog werd Het Volksbelang van 1925 tot 1934 uitgegeven in Antwerpen door Victor Ressler, een medestichter en ondervoorzitter van het LVV, eerst als weekblad, later als maandblad.

De hoofding van de krant destijds was wel uniek, want met de hand getekend!

Vanaf 1935 tot aan de Tweede Wereldoorlog verhuisde het blad opnieuw naar Gent.

Vanaf 1945 werd Het Volksbelang het blad van het LVV en kwam het onder de vleugels van de uitgever van Het Laatste Nieuws, de NV Hoste, vandaag De Persgroep (DPG).

Wie lid wordt van het Liberaal Vlaams Verbond krijgt Het Volksbelang automatisch in zijn bus. ■

(met dank aan Liberas, het Liberaal Archief)

